

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирининг
2025 йил "23" июндаги
180-сонли буйруғига
илова

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
РЕСПУБЛИКА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ХИРУРГИЯ ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТИББИЁТ МАРКАЗИ

«ЎН ИККИ БАРМОҚЛИ ИЧАК ЯРА КАСАЛЛИГИ» НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА
МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТИ

ТОШКЕНТ - 2024

«ГАСДИҚЛАЙМАН»

«Академик В.Вохидов номидаги

«АКАДЕМИК В.ВОХИДОВ НОМИДАГИ

«МАЛУ ТИББИЙОТ MARKAZI» ДМ директори

С.И. Исмаилов

2024 йил

**«ЎН ИККИ БАРМОҚЛИ ИЧАК ЯРА КАСАЛЛИГИ» НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА
МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТ**

ТОШКЕНТ – 2024

ЎН ИККИ БАРМОҚЛИ ИЧАК ЯРА КАСАЛЛИГИ

НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТИ

МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТ НОЗОЛОГИЯСИНИНГ НОМИ (КОДИ), ТАШХИСЛАШ ВА ДАВОЛАШГА ЖАЛБ ЭТИЛАДИГАН МУТАХАССИСЛАР НОМИ

ХКТ-10/11 бўйича кодланиши:	Нозологик номланиши:	Нозология бўйича амбулатория шароитида ташхислаш ва даволаш учун жалб этиладиган мутахассислар		Нозология бўйича стационар шароитида ташхислаш ва даволаш учун жалб этиладиган мутахассислар	
		Асосий назорат қилувчи мутахассис	Қўшимча жалб этиладиган мутахассислар	Асосий назорат қилувчи мутахассис	Қўшимча жалб этиладиган мутахассислар
K26	Ўн икки бармоқли ичак яра касаллиги	1. УАШ шифокори 2. Гастроэнтеролог 3. Жаррох	1. Кардиолог 2. Эндокринолог 3. Пулмонолог 4. Невролог 5. Торакал хирург 6. Гепатолог 7. Уролог 8. Нефролог 9. Қон-томир жаррохи 10. Педиатр	1. УАШ шифокори 2.Гастро-энтеролог 3.Жаррох	1. Кардиолог 2. Нефролог 3. Эндокринолог 4. Қон-томир жаррохи 5. Пулмонолог 6. Невролог 7. Торакал хирург 8. Гепатолог 9. Уролог 10. Педиатр
K26.0	Ўткир қон кетиш асорати билан				
K26.1	Ўткир перфорация асорати билан				
K26.2	Ўткир қон кетиш ва перфорация асоратлари билан				
K26.3	Ўткир қон кетиш ва перфорация асоратларисиз				
K26.4	Сурункали ёки аниқ эмас қон кетиш асорати билан				
K26.5	Сурункали ёки аниқ эмас перфорация асорати билан				
K26.6	Сурункали ёки аниқ эмас қон кетиш ва перфорация асорати билан				
K26.7	Сурункали ёки аниқ эмас қон кетиш ва перфорация асоратларисиз				
K26.9	Ўткир деб аниқлаштирилмаган ёки сурункали қон кетиш ва перфорация асоратларисиз				

ЎН ИККИ БАРМОҚЛИ ИЧАК ЯРА КАСАЛЛИГИ

НОЗОЛОГИЯ БЎЙИЧА РЕЖАЛИ ТАШХИСЛАШ, ДАВОЛАШ, РЕАБИЛИТАЦИЯ ва ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ ТАДБИРЛАРИ

Диагностик тадбирлар	Тиббий хизматлар номи	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Хизмат кўрсатиш ёки текширувни ўтказиш минимал сони	Даволаш муддати
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*				
		ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Асосий мутахассис (гастроэнтеролог) маслаҳати	Шикоят ва анамнез (касаллик ва ҳаёт анамнезини йиғиш)	+	+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Объектив кўрик	+	+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Физикал ва клиник текширув	+	+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Локал статус кўриги	+	+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
Изоҳ: Қорин аортаси ва оёқ артериялари атеросклерози асосан ОШП/ОП ва КТМП шароитида назорат қилинади								
Мутахассис (шифокор) маслаҳати (қўшимча)	Жарроҳ		+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Педиатр		+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Қон-томир жарроҳи			+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Эндокринолог		+	+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Кардиолог		+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Пулмонолог		+	+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Невролог		+	+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Торакал хирург			+	+	+	кўрсатма	

							бўйича	
	Гепатолог			+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Гастроэнтеролог		+	+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Уролог		+	+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Нефролог			+	+	+	кўрсатма бўйича	
	УАШ	+	+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	

Изох: (кўрсатмага мувофиқ) беморда қўшимча бошқа ёки ёндош касалликлари аниқланган ҳолатда, кўрсатмага мувофиқ Миллий клиник протоколларда келтирилган бошқа тегишли тор доирадаги мутахассисларнинг кўриги ўтказилиши талаб этилади;

Асосий лаборатор текширувлар	Умумий қон тахлили	+	+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Умумий пешоб тахлили	+	+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Қоннинг биокимёвий тахлили (умумий билирубин, бевосита ва билвосита билирубин, АЛТ, АСТ, умумий оқсил, мочевина, креатинин, электролитлар, қондаги глюкоза);		+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Коагулограмма (АПТТ, ХНН, фибриноген, ПТ, ПТИ, МНО);		+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Қон гуруҳи ва Rh омили;		+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Вассерман реакцияси;		+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	ИФТ усули орқали ОИВ қон тахлили		+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	ИФТ усули орқали Гепатит Б ва С тахлили;		+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	

Изоҳ: Беморни кўриқдан ўтказиш вақтида ёндош касалликлари аниқланса, тиббиёт муассасалари даражасидан келиб чиқиб кўрсатмага кўра қўшимча текширувлар ўтказилади.

Қўшимча лаборатор текширувлар	Нажасни яширин қон кетишига текшируви		+	+	+	+	кўрсатма бўйича		
	Қонда СРБ аниқлаш				+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Кислота–асос мувозанати				+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Экспресс тест Д-Dimer микдорини аниқлаш				+	+	+	кўрсатма бўйича	
	ЭЧТ аниқлаш				+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Электролитларнинг ва рН анализи				+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Лейкоформулани аниқлаш				+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Қон суюлиши вақти аниқлаш				+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Қонда глюкоза аниқлаш		+	+	+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Қонда липидлар спектри (ТГ, Хол, ЛПВП, ЛПНП, ЛПОНП, КА) аниқлаш				+	+	+	кўрсатма бўйича	

Изоҳ: (кўрсатмага мувофиқ) Беморни кўриқдан ўтказиш вақтида ёндош касалликлари аниқланса, тиббиёт муассасалари даражасидан келиб чиқиб кўрсатмага кўра қўшимча текширувлар ўтказилади.

Асосий инструментал текширувлар	ЭКГ	+	+	+	+	+	бир мартадан кам эмас		
	ЭхоКГ				+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Қорин бўшлиғи УТТ				+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Кўкрак қафаси ва қорин бўшлиғи аъзоларининг рентгенографияси/ рентгеноскопияси		+	+	+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	ЭГДФС				+	+	+	бир мартадан кам эмас	
	Контраст билан қизилўнгач,				+	+	+	бир мартадан	

	меъда ва 12-б.и. рентгеноскопия/рентгенография пассажи						кам эмас	
--	--	--	--	--	--	--	----------	--

Изох: Беморни кўриқдан ўтказиш вақтида ёндош касалликлари аниқланса, тиббиёт муассасалари даражасидан келиб чиқиб кўрсатмага кўра асосий текширувлар бир неча марта ўтказилиши мумкин.

Қўшимча инструментал текширувлар	ЭГДФС биопсия олиш билан			+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Гистологик текширув			+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Оёк чуқур веналар УТТ			+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Спирометрия		+	+	+	+	кўрсатма бўйича	
	Кўкрак қафаси ва қорин бўшлиғи контрастли МСКТ текшируви			+	+	+	кўрсатма бўйича	

Изох: (кўрсатмага мувофиқ) Беморни кўриқдан ўтказиш вақтида ёндош касалликлари аниқланса, тиббиёт муассасалари даражасидан келиб чиқиб кўрсатмага кўра қўшимча текширувлар ўтказилади.

***СТАЦИОНАР ДАВОГА КЎРСАТМА:** яра касаллиги билан хасталанган беморларнинг асорати кузатилганида.

(МЕДИКАМЕНТОЗ ДАВО)

Даволаш тадбирлари (асосий медикаментоз даво)		Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Омепразол Рабепразол Лансопразол Эзомепразол	20мг – 40мг оғиз орқали ёки парентерал, 1-2 марта/сутка	+	+	+	+	+	40-80мг 1-2 махал/сутка (0.5 - 1.5 мг/кг/сут) индивидуал	
Фамотидин Низатидин	20 – 40мг парентерал ёки	+	+	+	+	+	40-80мг 1-2 махал/сутка	

	оғиз орқали 1-2 марта/сутка						(0.5 - 1.0 мг/кг/сут) индивидуал	
Амоксициллин	250мг – 500мг оғиз орқали , 2 – 3 марта/сутка	+	+	+	+	+	индивидуал, тана вазнига боғлиқ ҳолда, 2-3 маҳал/сутка	
Кларитромицин	250 – 1000мг оғиз орқали 1-2 марта/сутка	+	+	+	+	+	индивидуал, тана вазнига боғлиқ ҳолда, 1000 мг 2 марта/сутка максимал доза	
Алгедрат + магния гидроксид	15мл оғиз орқали 4-5 марта/сутка;	+	+	+	+	+	индивидуал	

Изоҳ: (кўрсатмага мувофиқ) 1. Беморни кўриқдан ўтказиш вақтида ёндош касалликлари аниқланса, тиббиёт муассасалари даражасидан келиб чиқиб кўрсатмага кўра дори воситаларининг дозаси ва тури ўзгартирилиши мумкин.

2. Беморга тавсия қилинадиган дори воситалар (протон помпа ингибиторлари, анигистамин ва антибиотик воситаларни) тури ва дозировкаси бемор ва касалликни анамнези, кечиш даври, текширувлар натижаси ва индивидуал ёндошув орқали белгиланади.

Даволаш тадбирлари (қўшимча медикаментоз даво)		Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Домперидон	10мг, оғиз орқали, суткасига 3 маҳал	+	+	+	+	+	30 мг/сутка максимал доза	

Изоҳ: (кўрсатмага мувофиқ) Беморни кўриқдан ўтказиш вақтида ёндош касалликлари аниқланса, тиббиёт муассасалари даражасидан келиб чиқиб кўрсатмага кўра қўшимча дори воситаларининг дозаси ва тури ўзгартирилиши мумкин.

(РЕЖАЛИ ЖАРРОҲЛИК АМАЛИЁТИ)

Даволаш тадбирлари (оператив даво)	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари
Жарроҳлик амалиёти/аралашув/муолажа номи					
Қон кетишни эндоскопик йўли билан тўхтатиш			+	+	+
Перфорация бўлган ичакни тикиш			+	+	+
Қонаётган ичакни ёки ошқозонни тикиш			+	+	+
Меъда Бильрот 2 усули бўйича ананавий резекцияси				+	+
Меъда Бильрот 2 усули бўйича лапароскопик резекцияси				+	+
Изоҳ: (кўрсатма бўйича) Жарроҳлик амалиёти учун тиббий техник базани шакллантириш орқали ҳамда мутахассисларнинг салоҳиятини ҳисобга олиб, Республика даражасидаги амалиётларнинг вилояти ёки туман даражасида ўтказилиши мумкин.					

(ДАВОЛОВЧИ ОВҚАТЛАНИШ/ПАРҲЕЗ)

Овқатланиш тартиби	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари
Пархез столи ва унинг давомийлиги					
Пархез №1А ёки №1Б стол	+	+	+	+	+
Режим – беморнинг умумий ҳолатидан келиб чиққан ҳолатда буюрилади.	+	+	+	+	+

(ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ)

(СОҒЛОМ КОНТИНГЕНТ ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯСИ/”Д” НАЗОРАТГА ОЛИНГАН БЕМОР ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯСИ)

Диспансеризация тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	ОШП/ОП	КТМП	Тадбирлар минимал сони	Диспансер назорати муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	1. Объектив кўрув	+	+	Кўрсатма бўйича	
	2. Клиник текшируви	+	+	Кўрсатма бўйича	
Изоҳ: Ўн икки бармоқли ичак яра касаллиги ОШП/ОП ва КТМП шароитида назорат қилинади ва даволанади					
Лаборатор текширувлар	1. Умумий қон таҳлили	+	+	Кўрсатма бўйича	
	2. Қон биохимия таҳлили;	+	+	Кўрсатма бўйича	
Изоҳ: Беморни кўрикдан ўтказиш вақтида ёндош касалликлари аниқланса, тиббиёт муассасалари даражасидан келиб чиқиб кўрсатмага кўра қўшимча текширувлар ўтказилади.					
Инструментал текширувлар	1. ЭГДФС		+	Кўрсатма бўйича	
	2. Қорин бўшлиғи УТТ		+	Кўрсатма бўйича	
Изоҳ: Беморни кўрикдан ўтказиш вақтида ёндош касалликлари аниқланса, тиббиёт муассасалари даражасидан келиб чиқиб кўрсатмага кўра қўшимча текширувлар ўтказилади.					

(БИРЛАМЧИ, ИККИЛАМЧИ ВА УЧЛАМЧИ ПРОФИЛАКТИКА/ СКРИНИНГ)

Профилактика тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	ОШП/ОП	КТМП	Тадбирлар минимал сони	Реабилитация муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	1. Тиббий кўрик (хавф омилларини аниқлаш)		+	Кўрсатма бўйича	
	2. ОП ва/ёки марказий поликлиника шифокорининг (жаррох) тизимли мониторинги		+	Кўрсатма бўйича	
Изоҳ: (кўрсатма бўйича) Беморларни тизимли мониторинги орқали хавф омиллари аниқланган тақдирда, беморлар қайта чуқурлаштирилган тиббий кўрик ўтказиш мақсадида тор мутахассисларга жўнатилади.					

(РЕАБИЛИТАЦИЯ)

Реабилитация тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	Уй шароитида	ОШП/ОП / КТМП	Стационар шароитида	Тадбирлар минимал сони	Реабилитация муддати
Мутахассис (шифокор)	Тўғри овқатланиш бўйича	+	+	+	Доимий равишда	

маслаҳати	тавсиялар ва назорати					
	Мунтазам ҳаракатланиш тартиби	+	+	+	Доимий равишда	
	Кун тартиби ва уйку режими	+	+	+	Доимий равишда	
	Даволовчи жисмоний тарбия	+	+	+	Доимий равишда	
	Фитотерапия		+	+	Кўрсатма бўйича	
	Массаж		+	+	Кўрсатма бўйича	
	Физиотерапия		+	+	Кўрсатма бўйича	
Изоҳ: Беморнинг саломатлигидан келиб чиқиб, қўшимча тадбирлар киритилиши мумкин						

Торакоабдоминал онкохирургия бўлим мудир:

Мухамедов Б.З.

Торакоабдоминал онкохирургия бўлим раҳбари:

Гуламов О.М.